

[Time: Three Hours]

[Total Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory
 2. Figures to right indicate full marks
 3. Cite relevant case laws wherever required

Q.1 Attempt the following in not more than two sentences each:

20 Marks

- A) What is meant by 'malfeasance'?
- B) Define 'tort' as per Winfield.
- C) Define 'vis major'.
- D) What is meant by 'joint tortfeasors'?
- E) What is 'battery'?
- F) What is 'appropriate laboratory'?
- G) Which maxim defines defense of consent?
- H) Explain the scienter rule.
- I) State penalty for filing frivolous complaint under Consumer Protection Act, 1986.
- J) What is the limitation period for filing a complaint under Consumer Protection Act, 1986?

Q.2 Write short notes (any 4)

20 Marks

- A) Pigeon hole theory
- B) Damages
- C) Unfair trade practice
- D) Malicious prosecution
- E) Wagon mound case
- F) Appeal under Consumer Protection Act, 1986

Q.3 Solve any two of the following problems:

12 Marks

- A) 'X' started classes in the neighborhood of 'B' because of which 'B' incurred heavy loss as his classes students diverted to 'X's classes.
 - i) Whether Mr. X liable in torts? give reasons
 - ii) Give two points of distinction between *injuria sine damnum* and *damnum sine injuria*.
- B) 'X', undergone an eye surgery in Charitable medical camp and lost his eye.
 - i) Can he file case against Charity trust?
 - ii) What is deficiency in service? Explain.

(P.T.O.)

- C) An employee, Mr. Y, a security guard working on payroll of Mr. X a lawyer. Commits a fraud after working hours.
 - i) Is Mr. X liable under contract or tort? Explain.
 - ii) Is Mr. X liable under crimes? Give two points of distinction between crime and tort.

Q.4 Answer in detail (any 4)

48 Marks

- A) What is meant by contributory negligence? Explain the doctrine and state the exceptions of contributory negligence citing relevant case laws.
 - B) What is meant by consumer? explain in detail the aims and objects of the Consumer Protection Act, 1986
 - C) State the three tier system of solving consumer complaint under the Consumer Protection Act, 1986
 - D) How are damages calculated under law of torts? discuss the different kinds of damages awarded under torts
 - E) What is meant by defamation? State defenses available for tort of defamation.
 - F) What is a nuisance and state defense for nuisance under torts.
-

(मराठी रूपांतर)

[वेळ: तीन तास]

[एकूण गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- पूर्व सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य.
२. शक्य तिथे संदर्भित न्यायनिर्णय लिहा.
३. उजवीकडे नमूद अंक पूर्ण गुण दर्शवितात .

प्र.१ खालील प्रश्नाची दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

२० गुण

- अ) माल फिजन्स म्हणजे काय?
ब) विनफील्डनुसार 'अपकृत्याची' व्याख्या लिहा.
क) 'दैवी कृत्य', व्याख्या लिहा.
ड) 'संयुक्त अपकृत्यकर्ते', म्हणजे काय?
इ) 'प्रहार', म्हणजे काय?
फ) 'समुचितप्रयोग शाळा', म्हणजे काय?
ग) कायद्याची कुठली उक्ती/नीतीवचन संमतीच्या बचावाची व्याख्या दर्शविता.
ह) 'सायंटर नियम', म्हणजे काय?
य) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत क्षुल्लक / गांभीर्य नसलेली ग्राहक तक्रार केल्यास किती दंड दयावा लागतो सांगा.
ज) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत ग्राहक तक्रार किती दिवसात 'तक्रार' म्हणून नोंदवली पाहिजे?

प्र.२ टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

२० गुण

- अ) पिजन होल सिद्धांत
ब) नुकसान भरपाई
क) अप्रामाणिक व्यापार पद्धती
ड) व्देश भावनेने केलेली फीर्याद
इ) वॅगन माऊंड खटला
फ) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत अपील

(पुढे पहा.)

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रासंगिक समस्या कारणांसहित सोडवा.

१२ गुण

- अ) 'क्ष' ने 'ब' च्या खासगी वर्गाजवळच स्वतःचे खाजगी वर्ग सुरु केले, ज्यामुळे 'ब' चे काही विद्यार्थी 'क्ष' च्या खासगी वर्गाकडे वळले आणि त्यामुळे 'ब' ला मोठे नुकसान सोसावे लागले.
- १) अपकृत्यांतर्गत 'क्ष' नुकसानीस जबाबदार आहे का? कारणांसहित उत्तरे द्या.
 - २) हानीशिवाय इजा आणि इजेशिवाय हानी यातील दोन फरक सांगा.
- ब) धर्मदायी संस्थेच्या वैद्यकीय शिबिरात 'क्ष' ने त्याच्या डोळ्याची शस्त्रक्रिया करवून घेतली आणि त्याने त्याचा डोळा गमावला.
- १) 'क्ष' धर्मदाय संस्थेविरुद्ध खटला दाखल करू शकतो का?
 - २) सेवेत कमतरता /उणीव म्हणजे काय? स्पष्ट करा.
- क) सुरक्षा कर्मचारी श्रीयुत 'य' हे श्री 'क्ष' या वकिलांकडे वेतनपटावर कर्मचारी म्हणून काम करतात कामाच्या रोजच्या वेळेनंतर त्यांनी लबाडीचे अपकृत्य केले.
- १) श्री 'क्ष' हे करारांतर्गत का अपकृत्यांतर्गत जबाबदार आहेत ? स्पष्ट करा.
 - २) श्री 'क्ष' गुन्हेगारी कायद्यांतर्गत जबाबदार आहेत का? गुन्हा आणि अपकृत्य यांच्यातील कुठलेही दोन फरकांचे मुद्दे सांगा.

प्र.४ सविस्तर उत्तरे लिहा. (कुठलेही चार)

४८ गुण

- अ) हानीसहाय्यक निष्काळजीपणा म्हणजे काय? संबंधित कायद्याचे तत्वस्पष्ट करा आणि निगडीत असलेले अपवाद संबंधित न्यायनिर्णयांचा संदर्भ देऊन स्पष्ट करा.
- ब) ग्राहक म्हणजे काय ? ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ चे उद्देश आणि हेतू तपशीलवारपणे स्पष्ट करा.
- क) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत ग्राहक तक्रार निवारण करण्याची त्रिस्तरीय यंत्रणा सांगा.
- ड) अपकृत्यांतर्गत नुकसान भरपाई कशी मोजली जाते? अपकृत्यांतर्गत देण्यात येणाऱ्या विविध नुकसान भरपाई सांगा.
- इ) बदनामी म्हणजे काय? अपकृत्यांतर्गत असलेले बदनामी संबंधित बचाव सांगा.
- फ) उपद्रव म्हणजे काय आणि अपकृत्यांतर्गत उपद्रवाशी संबंधित उपलब्ध असलेले बचाव सांगा.